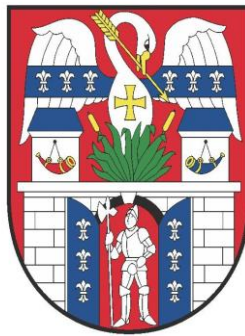

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Plán vzdálené dílčí podpory

Město **Rumburk**

Obsah

1.	Agentura pro sociální začleňování a vzdálená dílčí podpora	3
1.1.	Výchozí situace	3
1.2.	Analýza situace	3
1.2.1.	Sociálně vyloučené lokality v Rumburku	3
1.2.2.	Oblast bydlení.....	4
1.2.3.	Sociální služby.....	4
1.3.	Poskytovatelé působící na území města Rumburk.....	4
1.3.1.	Rytmus D	4
1.3.2.	Cedr	4
1.3.3.	Salesiánský klub mládeže Rumburk – Jiříkov.....	5
1.3.4.	Agentura Pondělí.....	5
1.3.5.	WhiteLight 1	5
1.3.6.	Oblastní charita Rumburk.....	5
2.	Strategická část.....	6
2.1.	PS Bydlení	6
2.1.1.	Popis práce PS	6
2.1.2.	Tabulka účastníků.....	6
2.1.3.	Analýza potřeb.....	7
2.1.4.	Tabulka Priorit a cílů PS	7
2.1.5.	Shrnutí	7
2.2.	PS Sociální služby.....	7
2.2.1.	Popis práce PS	7
2.2.2.	Tabulka účastníků.....	7
2.2.3.	Analýza potřeb.....	8
2.2.4.	Tabulka Priorit a cílů PS	8
3.	Závěr.....	9

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0./0.0/15_030/000605. Více na www.socialni-zaclenovani.cz

1. Agentura pro sociální začleňování a vzdálená dílčí podpora

1.1. Výchozí situace

Město Rumburk na základě jednání s ředitelem ASZ vyslovilo žádost o vzdálenou dílčí podporu, v rámci které budou řešeny dvě, pro město prioritní, oblasti. První oblastí je v tomto případě systém dostupného bydlení, druhou pak nastavení sítě sociálních služeb pro obyvatele SVL v rámci města. Vzdálená dílčí podpora byla dojednána od března 2016 do konce roku 2016. Vzhledem k vyhlášení termínu podání přihlášek do 5. vlny KPSVL, trvala podpora do poloviny měsíce května. Výstupy vzniklé na základě setkání pracovních skupin hodlají pracovníci města použít i jako vstupní údaje pro potřeby přihlášky. V případě úspěšného přistoupení do KPSVL budou témata následně více rozpracována a vytvořena funkční opatření.

Město Rumburk, respektive jeho vedení samo otevřeně vidí ve spolupráci s ASZ velkou příležitost pro vyřešení palčivých otázek v oblasti sociálního vyloučení. Nosným motivem je v tomto případě již zmíněné sociální bydlení, zároveň je samotná spolupráce akcentována i v již vytvořených dokumentech, jako je například „Plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit Šluknovského výběžku pro roky 2013- 2017“.

1.2. Analýza situace

1.2.1. Sociálně vyloučené lokality v Rumburku

Město Rumburk leží v bývalém okrese Děčín, který se rozkládá v nejseverovýchodnější části Ústeckého kraje – ve Šluknovském výběžku. Dle dostupných údajů z roku 2016 žije Rumburku v současné době 11 179 obyvatel. Z hlediska sociálního vyloučení zde nenalezneme „typické“ vyloučené lokality, které by tvořily prostorově segregovanou oblast se ztíženou dostupností služeb. Sociální, ekonomická i etnická skladba obyvatel jednotlivých částí nebo ulic města či obce je relativně pestrá, bez výrazných prostorových shluků s koncentrací pouze určitého socioekonomického typu obyvatel. Můžeme pouze hovořit o tom, že na určitých ulicích např. Bezručova, Slovenského národního povstání (SNP), Palackého, Vojtěcha Kováře, Jiříkovská, Komenského, Sukova a Šluknovská v Rumburku je výraznější podíl sociálně i ekonomicky slabšího obyvatelstva. Nejedná se ale o kontinuální koncentraci tohoto typu obyvatel, ve všech případech se zde vyskytují také domy obývané běžnou populací, obchody, restaurace či jiná zařízení využívaná všemi občany města i jeho návštěvníky. Ve Starých Křečanech se sociální rozdíly nikterak neprojevují v prostorové struktuře obce, výraznější podíl sociálně i ekonomicky slabšího obyvatelstva je pouze v bytovém domě p. Dvořáka. V tomto případě tak můžeme říci, že stávající stav se nepřilíší od situace z roku 2013, kdy byla vypracována situační analýza města Rumburk a obce Staré Křečany.

Pokud bychom počet osob ohrožených sociálním vyloučením chtěli kvantifikovat, pak se jedná o cca 300 osob přímo v Rumburku, dalších 120 potom ve Starých Křečanech. V obou případech se ale jedná o čísla orientační, respektive o osoby, se kterými pracují sociální pracovníci města Rumburk. Vzhledem k blízkosti obou lokalit a také silné migraci v rámci regionu (vnitřní i vnější) je však pravděpodobné, že reálný počet těchto osob je vyšší.

1.2.2. Oblast bydlení

Většina osob postižených či ohrožených sociálním vyloučením bydlí v bytových domech, jejichž stav je však povětšinou nevyhovující. Je třeba říci, že žádný z těchto objektů není ve vlastnictví města, vždy se jedná o domy či byty soukromých pronajímatelů (minimum obyvatel těchto nemovitostí je zároveň jejich majiteli). Vzhledem k umístění objektů je tak dána i fyzická dostupnost služeb, institucí a úřadů pro tyto obyvatele, které mohou využívat. Oslovení pracovní MěÚ Rumburk uvádějí, že majitelé těchto objektů se orientují přímo na cílovou skupinu čímž v podstatě dále potvrzují její sociální status.

Na území Rumburku dále existují dvě ubytovny V2 a na Svahu, umístěné v prostoru bývalého hraničního přechodu, který je situován cca 3,5km od centra města. Obě ubytovny jsou fakticky nevyhovující, sociální pracovnice města Rumburk například upozorňovala na skutečnost, že ačkoliv mají kapacitní limit 40 osob (obě ubytovny dohromady), tak je tento poměrně často překračován o cca 10-15%. Jedním z faktorů, který toto ovlivňuje je i častá migrace ubytovaných. Ve Starých Křečanech se nenachází žádná ubytovna.

1.2.3. Sociální služby

Na území Rumburku působí několik poskytovatelů sociálních služeb, kteří se také účastnili pracovních skupin. Dostupnost služeb je tak v lokalitě velmi dobrá. Vzhledem k blízkosti obou lokalit využívají obyvatelé Starých Křečan sociální služby v Rumburku. Jedním ze specifíků je v tomto případě také velké množství pobytových sociálních služeb, především pak ústavů sociální a zdravotní péče (Brtníky, Krásná Lípa), jejichž existence je zde dána historicky.

Město Rumburk má vlastní odbor sociálních věcí a zdravotnictví, ve městě se nachází i pobočka ÚP. V rámci zlepšení koordinace poskytovatelů sociálních služeb také město Rumburk nově vytvořilo pozici koordinátora sociálních služeb, který by měl v rámci celého OPR fungovat jako prostředník mezi poskytovateli sociálních služeb, klienty a odborem sociálních věcí a zdravotnictví. Stávající sociální služby (až na níže uvedené) jsou dle poskytovatelů dostačující, jako problematická se jeví absence azylového domu pro rodiny.

1.3. Poskytovatelé působící na území města Rumburk

1.3.1. Rytmus D

Organizace poskytuje registrované sociální služby sociální rehabilitace a osobní asistence, které jsou zaměřeny na posílení kompetencí, schopností a dovedností člověka tak, aby mohl využívat běžné společenské zdroje a fungovat v přirozeném prostředí. Cílovou skupinou lidé s chronickým duševním, kombinovaným, mentálním, tělesným, zdravotním postižením ve věku 16-64 let. Služba je poskytována primárně v Rumburku, reálně pak v rámci celého šluknovského výběžku. Okamžitá kapacita této služby jsou 2 klienti.

1.3.2. Cedr

Organizace poskytuje registrovanou službu terénní program, v tomto případě opět na území šluknovského výběžku. Celkem se jedná o 18 obcí. Cílem služby je zvyšovat znalosti, dovednosti a sebedůvěru uživatelů z cílové skupiny služby tak, aby byli schopni informovaně a vlastními silami řešit

své potíže nebo jim včas předcházet, a žít tak spokojený a důstojný život v širší společnosti. Služba je primárně poskytována rodinám, přičemž okamžitá kapacita je 35 rodin.

Další službou je pak azylový dům, jehož kapacita je 22 osob. Do budoucna je však vedením organizace plánováno navýšení kapacity na 33. Jedním z důvodů je i zvýšená poptávka po této službě ze strany rodin s dětmi.

1.3.3. Salesiánský klub mládeže Rumburk – Jiříkov

SKM se zaměřuje především na skupinu mládeže, čemuž odpovídají dvě poskytované služby – NZDM Zavináč pro děti a mládež od 6 do 20 let, který má kapacitu 30 klientů a dále pak mateřské centrum Kofátko pro děti (a především pro jejich rodiče) ve věku 0-6 let. Snahou do příštích let je vznik terénního programu, který by se zaměřoval především na rizikovou mládež.

1.3.4. Agentura Pondělí

Agentura pondělí, je nezisková organizace, která poskytuje sociální služby lidem se zdravotním postižením v regionu Šluknovska. Podobně jako Rytmus D má stejnou cílovou skupinu a i poskytované služby jsou obdobné – sociální rehabilitace a podpora samostatného bydlení. Služba sociální rehabilitace má v tomto případě podobu jak ambulantní v rámci denního centra s kapacitou 7 klientů, tak terénní, kdy je kapacita 1.

1.3.5. WhiteLight 1

Kontaktní a poradenské centrum WhiteLight 1 (WL1) se zaměřuje na cílovou skupinu uživatelů drog ve věku 16-64 let. Počet klientů za loňský rok byl 150. Současně s tím však zástupce organizace potvrdil, že se rozhodně nejedná o všechny uživatele. Podobně jako někteří jiní poskytovatelé by rádi navýšili kapacitu služby.

1.3.6. Oblastní charita Rumburk

Oblastní charita Rumburk, jako jeden z větších poskytovatelů sociálních služeb v Rumburku poskytuje 3 různé sociální služby. Jednou z nich je NZDM „Žijeme spolu“, který je určen pro děti a mladistvé od 6 do 26 let. Jedná se tak o druhý NZDM na území Rumburku, dle slov obou poskytovatelů si ale navzájem nekonkurují a klienti si sami vybírají, který budou navštěvovat. Kapacita je v tomto případě 35 klientů. Klub funguje každý všední den mimo čtvrtek od 13 do 18 hodin. Dále pak poskytuje odborné sociální poradenství s kapacitou 2 klienti. Současně s tím také nabízí sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi, přičemž aktuální kapacitu mají 10 rodin. Dle slov poskytovatele by však rádi kapacitu navýšili a přijali další pracovníky.

2. Strategická část

Témata a jejich výběr byla fakticky formulována v žádosti o vzdálenou dílčí podporu. Vedoucí sociálního odboru ale i ostatními pak byla následně popsána nevyhovující situace v oblasti bydlení, kdy město sice disponuje bytovým fondem, tento je ale značně omezený a ve většině případů i v nevyhovujícím stavu. Současně s touto situací spatřuje vedení města i problém v nedostatku krizového přespání. Jako proaktivní krok byla zřízena „noclehárna“, tato však nemá status sociální služby a dalo by se říci, že ačkoliv záměr k jejímu zřízení byl dobře míněn; město neví jak touto službou naložit dále. Snahou tedy je její registrace jako sociální služby, ideálně pod již existujícím poskytovatelem. Zároveň není kapacita AD plně dostačující, velký problém bývá dle poskytovatele s umístěním celé rodiny (tzn. kompletní rodina s dětmi) – mnohdy tak dochází k situaci kdy otec rodiny musí na ubytovnu. V oblasti existují, jak již je uvedeno výše, dvě ubytovny. Vedení města je neshledává jako příliš problematické.

V oblasti sociálních služeb bylo ze strany vedení města nejdůležitějším tématem nastavení optimální sítě sociálních služeb pro obyvatele Rumburku a přilehlého okolí. V rámci Šluknovska existuje skupina pro komunitní plánování, stejně tak i komunitní plán. Nově Rumburk vytvořil pozici „koordinátor sociálních služeb“, nedá se ale příliš říci, nakolik se zatím tento koordinátor osvědčil. Témata sociálních služeb se v průběhu práce ukázala jako velmi úzce propojena s prvním tématem – dostupným bydlením. Logická tedy byla provázanost služeb na bydlení, z čehož členové skupiny vycházeli.

2.1. PS Bydlení

2.1.1. Popis práce PS

Při prvním setkání pracovní skupiny se začalo pracovat s popisy cílových skupin., kterých se otázka dostupného bydlení ale i bydlení obecně týká. Současně s tímto byla jednotlivými členy, na základě jejich praktických zkušeností, vyjádřena i kapacitní potřebnost jednotlivých skupin. Jako jeden z problematických faktorů při samotné práci pracovní skupiny je jevílo časté personální střídání – mnozí přišli pouze jednou, poté přišel „náhradník“, který fakticky nevěděl, co se řešilo na předcházející skupině a reálný přínos pak byl velmi nízký.

2.1.2. Tabulka účastníků

Ing. Denisa Svobodová	vedoucí OSVZ Rumburk
Monika Lampová	vedoucí služeb SR a PSB, ředitelka Agentury Pondělí
Jana Jindrová,	odbor majetkový Rumburk
Mgr. Michal Barák	PMS Rumburk
Mgr. Jiřina Kafková	CEDR
Lukáš Demeter	Manažer SPSZ
Michaela Schreitterová,	koordinátorka sociálních služeb
Bc. Pavla Brodinová, DiS.	vedoucí OP, zástupce ředitele, Oblastní charita Rumburk
Dana Neidhardtová	terénní pracovník, odbor sociálních věcí a zdravotnictví
Jana Erbanová	referent, odbor majetkový
Mgr. Dagmar Peterková	ředitelka odboru kontaktního pracoviště, Úřad práce ČR
Bc., Ivana Stražilová	vedoucí oddělení SPOD, sociálně právní ochrana dětí

2.1.3. Analýza potřeb

Analýza potřeb je uvedena v příloze číslo 1.

2.1.4. Tabulka Priorit a cílů PS

Oblast 1.:	
1.1 Priorita:	Prostupné bydlení pro osoby ohrožené sociálním vyloučením
1.1 Obecný cíl:	Město Rumburk bude mít 10 startovacích bytů. Bude se jednat o malometrážní byty, které bude možné pronajmout na dobu maximálně jednoho roku.
1.2 Obecný cíl:	V rámci bytového fondu města bude existovat 20 tréninkových bytů, jejichž přidělení bude podmíněné spoluprací se sociální službou
1.3 Obecný cíl:	Na základě vzniklých bytů bude zrevidována metodika přidělování obecních bytů

2.1.5. Shrnutí

V oblasti bydlení je představa zástupců města Rumburk orientována především na vytvoření systému prostupného bydlení s využitím kapacit, které mají v obecním bytovém fondu, který čítá 291 bytů. V rámci prostupného bydlení je snaha vyčlenit část fondu na startovací byty, tréninkové bydlení a také na registraci sociální služby noclehárny, kterou město v současnosti má, ale nejedná se o sociální službu. Realizována je na bázi „krizového přespání“, přičemž kapacita je 8 lůžek. Staré Křečany v tomto případě již realizovaly projekt 2 bytů pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, tyto byty slouží jako zahájení systému prostupného bydlení. V nejbližší době plánuje vedení obce realizovat připravený projekt Bytového domu, ve kterém by měly být tréninkové byty, chráněné bydlení a zároveň podporující sociální služby.

2.2. PS Sociální služby

2.2.1. Popis práce PS

Jednání pracovní skupiny „sociální služby“ spočívalo především v základním popisu sociálních služeb, které jsou v lokalitě dostupné a k popsání poskytovatelů těchto služeb, včetně kvantifikace počtů zaměstnanců, okamžité kapacity služby a také k určení ideálního počtu zaměstnanců, ze strany zástupců poskytovatelů. Obecně se dá říci, že většina poskytovatelů vidí jako velký problém nedostatek personálu a s tím souvisejících kapacit.

2.2.2. Tabulka účastníků

Ing. Denisa Svobodová	vedoucí OSVZ Rumburk
Monika Lampová	vedoucí služeb SR a PSB, ředitelka Agentury Pondělí

Mgr. Jiřina Kafková	CEDR
Lukáš Demeter	Manažer SPSZ
Michaela Schreitterová	Koordinátor sociálních služeb
Pí. Cermanová, ÚP Rumburk	ÚP Rumburk
Mgr. Lenka Baráková	Selesiánský klub mládeže Rumburk - Jiříkov
Vít Jelínek	Kontaktní a poradenské centrum WHITE LIGHT I. Rumburk
Martina Škodová, DiS.	ředitel, sociální pracovník, Oblastní charita Rumburk
Zdeněk Štandera	Rytmus D

2.2.3. Analýza potřeb

Analýza potřeb je uvedena v příloze číslo 2.

2.2.4. Tabulka Priorit a cílů PS

Oblast 1.:	
1.1 Priorita:	Sociální služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením
1.1 Obecný cíl:	Kapacita stávajícího azylového domu bude rozšířena ze stávajících 22 na 33 míst
1.2 Obecný cíl:	Kapacita stávajících poskytovatelů sociální rehabilitace bude navýšena takovým způsobem, abychom pokryli poptávku
1.3 Obecný cíl:	V rámci SAS bude navýšena kapacita o dva pracovníky, kteří se budou zabývat podporou bydlení.
1.4 Obecný cíl:	Budou nově 2 terénní sociální pracovníci, kteří se budou zaměřovat na práci s dětmi a mládeží. Současně s tím bude vytvořena i pozice romského mentora.
1.5 Obecný cíl:	Město plánuje zřídit od roku 2017 funkční noclehárnu, která bude fungovat jako sociální služba a v návaznosti bude obsahovat denní centrum, dvě místnosti a pro kapacitu 10 osob, s okamžitou kapacitou 4 osob, s možností využití potravinové banky.

V otázce chybějících sociálních služeb je pak nejvíce potřeba (na základě informací od členů pracovních skupin) rozšíření azylového domu, především pro rodiny s dětmi (tzn. celé rodiny, nikoliv jednotlivci). Silnou skupinou jsou i lidé bez domova. Dle slov terénní pracovníce se aktuálně pracuje s cca 30-40 osobami bez přístřeší, vzhledem k časté migraci v regionu však reálný počet odhadují mezi 80-140 osobami. Současně pro tuto skupinu není odpovídající služba. Město sice má zřízenou „noclehárnu“, tato však funguje pouze v režimu jakéhosi krizového přespání, nejedná se o registrovanou službu. Snahou města Rumburk je, aby tato služba byla registrována podle 108/2006, otázkou ale zůstává, zda některý ze stávajících poskytovatelů bude mít zájem tuto službu provozovat.

Další skupinou, která ale fakticky není primární v otázce KPSVL jsou senioři. Pracovníce ÚP a pracovníci odboru sociálních věcí a zdravotnictví shodně poznamenali, že zde existuje problém se zneužíváním seniorů a to buď přímo jejich příbuznými, či jinými osobami. V drtivé většině případu se

jedná o zneužívání dávat či starobních důchodů. Město by v tomto případě uvítalo větší zapojená MP a APK, bohužel neví jakým mechanismem toto ošetřit.

Jedním z dalších problematických jevů, které členové jednotlivých pracovních skupin akcentovali je i prostituce. Vzhledem k příhraniční poloze lokality je většina poptávky směřována z blízkého Německa. V rámci obou obcí sice neexistují místní vyhlášky, které by na území obce prostituci zakazovali, všichni však shodně potvrdili, že tento jev se děje mimo centra, je to tak spíš jev periferní, ve velké míře situovaný v ubytovnách v objektu bývalého hraničního přechodu. Celá tato problematika je velmi málo zmapovaná – nejsou známy ani orientační počty osob poskytujících sexuální služby, není zde žádná sociální služba, která by s cílovou skupinou pracovala. Jedním z možných cílů do budoucna by tak bylo oslovení již zavedených sociálních služeb (Rozkoš bez rizika), které by mohly začít na území Rumburku pracovat.

Ve Šluknovském výběžku podle vedoucí OSPOD také velmi chybí psycholog a psychiatr. Nejbližší psycholog, kterého mohou klienti využívat, je v 50 km vzdáleném Děčíně nebo v České Lípě. S tímto i úzce souvisí problematika osob s duševním onemocněním. Jedním z největších problémů je nedostatek opatrovníků – starosta Starých Křečan toto akcentuje jako naprosto zásadní věc, která v případě transformace stávajících ústavů sociální péče „nahrne“ velké množství agendy na jejich samosprávu a fakticky dle jeho slov nebude na nic jiného čas. Obecně se dá říci, že pro tuto skupinu zde není dostatek sociálních služeb – prakticky jedinou je Rytmus D, který ale poskytuje službu v celém šluknovském výběžku.

3. Závěr

V rámci jednání členové mnohokrát vysvětlovali obecnou situaci poskytovatelů sociálních služeb, kteří působí přímo v obci nebo přilehlých lokalitách. Jedním z problémů je dle jejich slov problematická 10% spoluúčast poskytovatelů, současně s tím i nevhodné nastavení podpory města ve směru k poskytovatelům. Dle vyjádření vedoucí sociálního odboru se na tomto problému pracuje. Dalším obecným problémem je dle účastníků i nedostatek kapacit v sociálních službách, který je poměrně úzce provázán s nedostatkem personálním. Velká část poskytovatelů vidí problém v neatraktivnosti lokality (problém vztahují k celému šluknovskému výběžku), špatnému finančnímu ohodnocení pracovníků v sociálních službách a také odlivu lidí z regionu obecně.

Samotná jednání pracovních skupiny, především pak úplně první jednání byla ze strany některých účastníků vnímána poměrně negativně. Zmínění členové se vyjádřili v tom smyslu, že nespátřují jednání pracovních skupin jako smysluplné, protože fakticky Rumburk a Staré Křečany nejsou v KPSVL a není zde tak možnost žádat ze specifických výzev určených pro SVL. Dá se však říci, že tento „problém“ odezněl ve chvíli, kdy jim bylo vysvětleno, že výstupy, které vzniknou, se použijí jak pro přihlášku do 5. vlny KPSVL, tak i následně, pokud bude přihláška úspěšná. Zajímavé je, že negativně se k této práci nestavěli zástupci NNO, ale především zaměstnanci institucí zřizovaných státem.

Problematická otázka odchodu personálních kapacit v lokalitě by byla možná řešit například pobídkou ze strany města. Město disponuje vlastním bytovým fondem, který ačkoliv není příliš rozsáhlý (a jak je uvedeno výše, často i nevyhovující). Tyto byty by mohli být využity jako jakýsi bonus – nabídnout je za snížené nájemné a využít je formou „služebních bytů“. V rámci dotačních titulů by pak bylo možné bytový fond města rozšířit například nákupem nových bytových jednotek, které by sloužily pro dostupné bydlení a startovací byty.

Další palčivou otázkou ve směru k sociálním službám je také metodika spolufinancování ze strany města. Město Rumburk poskytuje některým sociálním službám (např. Oblastní charita Rumburk) nebytové prostory za symbolické nájemné, ve kterých tyto služby provozují svou činnost. Problematické se však jeví to, že se nejedná o všechny služby a současně i skutečnost, že toto nájemné komplikuje získání finančních prostředků v rámci vyrovnávací platby od Krajského úřadu Ústeckého kraje. Vhodnou změnou by bylo buď vyhlášení „malých“ dotačních titulů ze strany města, případně zavedení tržního (místo „symbolického“) nájemného pro organizace, které využívají objekty města. Současně s tímto by pak mohla být navýšena dotace ze strany města.

V neposlední řadě je nutné i říci, že veškeré aktivity byly směřovány ke spolupráci Rumburku a ASZ v rámci KPSVL. I z tohoto důvodu nebyly přímo konkrétně stanoveny specifické cíle ale pouze priority. Výstupy získané ze setkání pracovních skupin byly následně použity jako část podkladů pro vypracování přihlášky do 5. vlny KPSVL.